Maria Pohjala
MTK ry
PL 510
00101 Helsinki

Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

LAUSUNTO

Dnro xx/2022

06.09.2023

Asia: E 99/2018 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto EU:n biotalousstrategian päivityksestä

EU-komission biotalousstrategian päivitys valmistui vuonna 2018, ja osoitti samalla biotalouden merkityksen niin ilmastonmuutoksen haasteisiin vastaamisessa kuin talouden elvyttämisessä.

Tämän jälkeen vuonna 2022 komissio julkaisi biotalousstrategian edistymisraportin, joka antaa vahvistusta biotalouden kehittämiselle. Raportin mukaan biotalous vauhdittaa EU:n keskeisten tavoitteiden saavuttamista ja EU:n vihreän kehityksen ohjelman toimeenpanoa.

Maa- ja metsätaloustuottajien keskusliitto MTK painottaa, että maa- ja metsätalouteen nojaava biotalous tarjoaa valtavan potentiaalin monissa yhteiskunnallisissa haasteissa, kuten resurssitehokkuudessa, ilmastonmuutoksen torjumisessa, biologisen monimuotoisuuden säilyttämisessä ja kestävän talouden kehittämisessä.

Vaikka tarve biotalouden ratkaisuille on kasvanut taloushaasteiden ja ilmastonmuutoksen etenemisen myötä entisestään, nykyinen Ursula von der Leyenin johtama komissio ei ole nostanut biotaloutta päätösten keskiöön. MTK toivoo tähän muutosta, kun uusi komissio aloittaa työnsä ensi vuonna. Sama pätee myös Euroopan parlamentin työhön.

MTK näkee kuitenkin myönteisenä, että Ruotsi valmisteli EU-neuvoston puheenjohtajuuskaudellaan tasapainoiset biotalouspäätelmät. Ne antavat selkänojaa ensi vuonna aloittavalle komissiolle, joka voi ottaa biotalouden vahvemmin mukaan uusia aloitteita valmistellessa.

Neuvoston biotalouspäätelmissä alleviivataan biotalouden merkitystä työllisyydelle, kasvulle ja investoinneille EU:ssa. Biotaloudella voidaan lisätä uusiutuvien luonnonvarojen kestävää käyttöä, ja puuttua ilmastonmuutoksen hillintään ja talouden vakauttamiseen. Lisäksi biotalous edistää innovaatioita, joilla lisätään kysyntää kestävästi tuotetulle metsäbiomassalle sekä maa- ja metsätalouden sivuvirroille.

Viime vuodet ovat osoittaneet, että biotalous voi loiventaa kriisien negatiivisia talousvaikutuksia ja antaa turvaa huoltovarmuushaasteissa. Suomen ja EU:n tuleekin antaa biotalouden toimia ratkaisijana talouden elpymisessä.

Biotalous tarjoaa konkreettisia ratkaisuja kunnianhimoisiin ilmastotavoitteisiin, joita seuraava komissio aikoo viedä eteenpäin. EU:n hiilineutraaliustavoitetta ei tule nähdä esteenä, vaan mahdollisuutena biotalouden kasvulle. Perustan muodostavat sadat tuhannet suomalaiset maanviljelijät ja metsänomistajat.

Koska komission työohjelmaa valmistellaan jo nyt, MTK näkee tarpeellisena, että Suomi edistää biotaloutta EU:ssa jo ennen uuden komission aloittamista. MTK muistuttaa, että biotaloushankkeiden edistäminen vaatii eri sidosryhmien vankkaa yhteystyötä ja vuoropuhelua. Siksi keskustelua biotalouden merkityksestä muun muassa maataloustuottajille ja metsänomistajille tulee vahvistaa. MTK on tyytyväinen, että maanomistajien rooli biotalousratkaisujen kehittäjänä ja toimeenpanijana on mukana vasta hyväksytyissä neuvoston päätelmissä.

MTK haluaa lisäksi muistuttaa biotalouden aluetaloudellisista vaikutuksista. Tuotanto perustuu eri alueilla kasvatettaviin ja jalostettaviin raaka-aineisiin sekä tuotteisiin. Viisaalla aluekehittämisellä luodaan edellytyksiä myös biotaloudelle.

Uuden komission aloittaessa MTK toivoo Euroopan komission päivittävän biotalousstrategian, jossa bio- ja kiertotalouden rooli linkitetään tiiviiksi osaksi maa- ja metsätalouteen liittyviä aloitteita. Suomen tulee varmistaa, että uusiutuvien luonnonvarojen kestävälle käytölle annetaan toimintaedellytykset muun muassa EU-tason sääntelyllä ja vahvalla rahoituksella. MTK kannustaa myös huomiomaan, että EU:n eri rahoituslähteet soveltuvat biotalouden arvoketjujen kehittämiseen. Biotalouden investointien lisääntymisen tulee olla lähivuosien kirkkaana tavoitteena.

Maria Pohjala
Asiantuntija
MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK R.Y.